

Çocuklarda Yabancı Dil Kaygısı Üzerine Bir Araştırma

Editör: Doç. Dr. Selami AYDIN

Editör: Doç. Dr. Selami AYDIN

ÇOCUKLARDA YABANCI DİL KAYGISI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

ISBN 978-605-318-823-0
DOI 10.14527/9786053188230

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2017, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti.ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye’de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindeks.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000’in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

I. Baskı: Nisan 2017, Ankara

Yayın-Proje: Özlem Sağlam
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kuşcuoğlu
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Ciltevi A.Ş.
İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 2284 Sokak No:105
Yenimahalle/ANKARA
(0312 394 55 91)

Yayıncı Sertifika No: 14749
Matbaa Sertifika No: 26687

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51

Yayınevi Belgeç: 0312 435 44 60

Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08

Dağıtım Belgeç: 0312 431 37 38

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

ÖN SÖZ

Ülkemizde yabancı dil öğrenme sürecindeki çocukların sayıca artıyor olmasına rağmen, dil öğretimi ve öğrenimi bağlamındaki çalışmaların çoğunlukla yetişkin öğrenciler üzerinde odaklanıyor olması, oldukça dramatik bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu gerçekten yol çıkarak, çocukların yabancı dil öğrenme süreçlerini etkileyen değişkenler üzerine yapılacak çalışmaların, ülkemiz ölçeğinde yabancı dil öğretme ve öğrenme süreçlerine ciddi katkılarının olacağı açıktır. Bu değişkenlerden biri olan ve yabancı dil öğrenme süreci üzerinde önemli etkilerde bulunması olası yabancı dil kaygısının çocuklarca nasıl algılandığı da, dikkate değer bir araştırma konusu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu olguya dayanarak, mevcut çalışma; öncelikle, çocuklardan veri toplama aşamasında çıkan sorunların belirlenmesi, çocuklarda yabancı dil kaygısını ölçmek için bir ölçek uyarlanması, yabancı dil kaygısının ve bileşenlerin düzeylerinin belirlenmesi ve kaygı ile yaş, cinsiyet ve sınıf değişkenleri arasındaki ilişkilerinin açığa çıkarılması için yürütülmüştür. Bu amaçla, öncelikle çalışmanın arka planı ve araştırmaya kaynaklık eden sorunlar, gerçekçi ve somut bir şekilde belirlenmiş, ardından detaylı bir alanyazın taraması yapılmıştır. Elde edilen sonuçların sıralanmasının ardından, hedef gruplar için uygulamaya yönelik öneriler sunulmuş ve çalışmanın alanyazına getirdiği katkılar ayrıntılı olarak tartışılmıştır. Son olarak, çalışmanın çocuklara yönelik kaygı ölçmeyi amaçlayan ilk ölçek olduğu gerçeğinden yola çıkılarak, sonraki araştırmalar için öneriler de sıralanmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçların, en başta yabancı dil öğrenen çocuklar olmak üzere, yabancı dil öğretmenlerine, öğrenci velilerine, okul yöneticilerine, müfredat geliştiricilere ve eğitim politikası yapımcılarına faydalı olmasını umuyoruz. Çalışmanın, gerek küresel gerekse Türkiye ölçeğinde ilk olması nedeni ile araştırmacılar için de yararlı olacağına inanıyoruz.

Çalışmanın her bir aşamasına gönüllü olarak katılarak bizlerden yardımlarını esirgemeyen çocuklarımıza teşekkür ediyoruz. Çalışma sırasında bizlere verdikleri destek için Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Etik Kurulu üyelerine, Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerine, öğrenci velilerine, okul müdürlerine ve İngilizce öğretmenlerine de ayrıca teşekkür etmeyi borç biliyoruz. Veri toplama aşamasındaki destek ve yardımları için Deniz Genç'e ve çalışmanın tashih aşamasındaki katkılarından dolayı Meral Baykal'a teşekkürlerimizi sunarız.

“Çocuklarda Yabancı Dil Kaygısı” başlıklı ve 115K738 numaralı araştırma projesi için sağladıkları yardım ve destek nedeni ile **Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu**'na (TÜBİTAK) ayrıca teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Özet

Genel bir bakış açısı ile ülkemizde yabancı dil öğrenmeye özel bir önem verilmesi ve radikal değişikliklerin gerçekleştirilmesine rağmen, öğrenme sürecini etkileyen değişkenler, araştırma bağlamında yeterli ölçüde dikkat çekmemiştir. Bu değişkenlerden birisi olan kaygı üzerine odaklanmış çalışmalardan elde edilen sonuçlarının bir uzlaşma göstermemesi, kaygı ile ilgili araştırmaların çoğunlukla yetişkin öğrenciler üzerinde odaklanmış olması ve yabancı dil öğrenen çocukların kaygı bağlamında ihmal ediliyor olması da dikkate değer diğer noktalar. Ek olarak, çocuklarda kaygı düzeylerinin belirlenmesi, geçerli ve güvenilir ölçme araçları da henüz geliştirilmemiş olması, çocuklardan veri toplama sürecinde karşılaşılan sorunların ve zorlukların belirlenmesi konularında çalışma sayısı da oldukça sınırlıdır. Bu nedenlere dayanarak, mevcut çalışma; Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin İngilizce ve Türkçe sürümlerini geçerlilik ve güvenilirlik açısından karşılaştırmayı ve çocuklardan veri toplama konusunda karşılaşılabilecek sorunları belirlemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğini uyarlamak, çocukların yabancı dil kaygı düzeylerini ortaya çıkarmak ve yabancı dil kaygı düzeyleri ve kaygının bileşenleri olan iletişim kaygısı, olumsuz değerlendirilme korkusu ve sınav kaygısı ile yaş, cinsiyet ve sınıf düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek de çalışmanın amaçları arasındadır. Çalışma, Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması, çocuklardan veri toplama sürecinde karşılaşılan zorlukların belirlenmesi, Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin pilot geçerlilik ve güvenilirliğinin belirlenmesi ve Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin uygulanması aşamalarından oluşmaktadır. Çalışmada kullanılan veri toplama araçları, Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin İngilizce ve Türkçe sürümleri, günlükler, yansıtma yazıları ve görüşmeler ile Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğidir. Çalışmanın her bir aşamasında farklı örneklem grupları kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Türkçe sürümünün de geçerli ve güvenilir olduğu bulunmuştur. Diğer bir sonuç ise zaman yönetimi, planlama,

koordinasyon eksikliği, olumsuz tutum ve algılar, zihinsel ve fiziksel yorgunluk ve fiziksel ortam gibi etkenlerin çocuklarda veri toplama-yı zorlaştırdığı biçimindedir. Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeği de kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılığa ve yapı geçerliliğine sahip olduğu da erişilen bir başka sonuçtur. Çalışma sonucunda, çocukların farklı durumlara yönelik olarak; düşük, ılımlı ve yüksek düzeyde kaygı hissettikleri bulunmuştur. Son olarak, çocuklarda yabancı dil kaygı düzeyi ve kaygının bileşenleri olan iletişim kaygısı, olumsuz değerlendirilme korkusu ve sınav kaygısının düzeyleri ile yaş, cinsiyet ve sınıf arasında anlamlı ilişkiler olduğu sonucuna erişilmiştir.

EDİTÖR

Doç. Dr. Selami AYDIN
Balikesir Üniversitesi

YAZARLAR

Prof. Dr. Leyla HARPUTLU
Dokuz Eylül Üniversitesi

Araş. Gör. Özgehan UŞTUK
Dokuz Eylül Üniversitesi

Araş. Gör. Serhat GÜZEL
Balikesir Üniversitesi

Araş. Gör. Şeyda Savran ÇELİK

İÇİNDEKİLER

Önsöz	iii
Özet	v
Bölümler ve Yazarları	vii
Tablo Listesi	xiii
Şekil Listesi	xiv

1. BÖLÜM GİRİŞ

1.1 Giriş	1
1.2 Araştırmanın Arka Planı	1
1.3 Problem Durumu	5
1.4 Amaçlar	9
1.5 Çalışmanın Önemi	10
1.6 Araştırma Soruları	11

2. BÖLÜM ALANYAZIN ÖZETİ

2.1 Giriş	13
2.2 Yabancı Dil Kaygısı	14
2.3 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygısı	16
2.3.1 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygısı ve Yaş	17
2.3.2 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygısı ve Cinsiyet	18
2.3.3 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygısı ve Sınıf Düzeyi	20
2.4 Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenilirliği	21
2.5 Çocuklardan Veri Toplama Sürecinde Karşılaşılan Zorluklar	22
2.6 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeklerinin Geçerlilik ve Güvenilirliği	24
2.7 Sonuç	25

3. BÖLÜM GEREÇ VE YÖNTEM

3.1 Giriş.....	29
3.2 Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması Aşaması	30
3.2.1 Katılımcılar	30
3.2.2 Araç.....	31
3.2.3 İzlek.....	31
3.3 Çocuklardan Veri Toplamada Karşılaşılan Zorlukların Belirlenmesi Aşaması.....	33
3.3.1 Katılımcı.....	33
3.3.2 Araçlar	34
3.3.3 İzlek.....	34
3.4 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Pilot Geçerlilik ve Güvenilirliği Çalışması	38
3.4.1 Katılımcılar	38
3.4.2 Araç.....	38
3.4.3 İzlek.....	39
3.5 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenilirliği Çalışması	39
3.5.1 Katılımcılar	39
3.5.2 Araç.....	40
3.5.3 İzlek.....	40
3.6 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Uygulanması	41
3.6.1 Katılımcılar	41
3.6.2 Araçlar	41
3.6.3 İzlek.....	41

4. BÖLÜM BULGULAR

4.1 Giriş.....	43
4.2 Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Geçerliliği ve Güvenilirliği	43
4.2.1 İç Tutarlılık.....	43
4.2.2 Yapı Geçerliliği	44
4.3 Çocuklardan Veri Toplamada Karşılaşılan Zorluklar	46
4.4 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Pilot Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması	49
4.4.1 Betimsel Veri ve Güvenilirlik	49
4.4.2 Geçerlilik.....	49
4.5 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması	51
4.5.1 Betimsel Veri ve Güvenilirlik	51
4.5.2 Geçerlilik.....	52
4.6 Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Düzeyleri	55
4.6.1 İletişim Kaygısı.....	58
4.6.2 Olumsuz Değerlendirilme Korkusu	60
4.6.3 Sınav Kaygısı.....	61
4.6.4 Yabancı Dil Kaygısı ve Yaş	63
4.6.5 Yabancı Dil Kaygısı ve Cinsiyet.....	66
4.6.6 Yabancı Dil Kaygısı ve Sınıf.....	68

5. BÖLÜM TARTIŞMA VE SONUÇ

5.1 Giriş.....	71
5.2 Sonuçlar.....	71
5.3 Tartışma.....	77
5.4 Öneriler.....	80
5.5 Sınırlılıklar.....	86
5.6 Sonraki Araştırmalar için Öneriler.....	87
Kaynaklar.....	89
Ekler.....	99
Ek 1. Etik Kurul Değerlendirme Sonuç Raporu.....	99
Ek 2. Yasal İzin Belgesi.....	100
Ek 3. Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin İngilizce Sürümü.....	101
Ek 4. Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Türkçe Sürümü.....	103
Ek 5. Sadeleştirme ve İlimlileştirme Süreci Sonunda Elde Edilen Ölçek Maddeleri.....	105
Ek 6. Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Pilot Çalışma Sonucu Elde Edilen Sürümü.....	107
Ek 7. Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması Sonucu Elde Edilen Sürümü.....	108
Ek 8. Çocuklarda Yabancı Dil Kaygı Ölçeği.....	109
Yazarlar Hakkında.....	113

Tablo Listesi

Tablo 1. Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik sonuçları	22
Tablo 2. Örneklem grubundaki çocukların yaş, cinsiyet ve sınıf dağılımları.....	36
Tablo 3. Veri toplama etkinlikleri.....	36
Tablo 4. Güvenilirlik katsayıları.....	44
Tablo 5. Açıklanabilen toplam değişke	45
Tablo 6. Çocuklardan veri toplama sürecinde karşılaşılan sorunlar	46
Tablo 7. Varimax döndürmeli açımlayıcı faktör analizi için faktör yüklemeleri	50
Tablo 8. Döndürülmüş bileşen dizeyi	50
Tablo 9. Varimax döndürmeli açımlayıcı faktör analizi için faktör yüklemeleri	52
Tablo 10. Döndürülmüş bileşen dizeyi	54
Tablo 11. Çocuklarda yabancı dil kaygısı	57
Tablo 12. Çocuklarda iletişim kaygısı.....	59
Tablo 13. Çocuklarda olumsuz değerlendirilme korkusu	61
Tablo 14. Çocuklarda sınav kaygısı.....	62
Tablo 15. Yabancı dil kaygısı ve yaş arasındaki ilişki	64
Tablo 16. Yabancı dil kaygısı ve cinsiyet arasındaki ilişki	67
Tablo 17. Yabancı dil kaygısı ve sınıf arasındaki ilişki	69

Şekil Listesi

Şekil 1. Güvenilirlik katsayıları.....	44
Şekil 2. Birikimli % değerleri	45
Şekil 3. Ölçeğin bileşen numaraları ve başlangıç özdeğerleri.....	54

1. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1 GİRİŞ

Bu bölümde, öncelikle çalışmanın arka planı ve çalışmaya kaynaklık eden sorunlar sıralanmıştır. Ardından, çalışmanın amaçları, maddeler halinde sıralanmıştır. Daha sonra da çalışmanın önemi vurgulanarak araştırma soruları sunulmuştur.

1.2 Araştırmanın Arka Planı

Ülkemizde ilk ve orta öğretim programlarındaki yabancı dil öğretimi bağlamında, 2012 yılında dikkate değer bir takım gelişmeler olmuştur. Bu gelişmelerin en önemlisi, yabancı dil olarak İngilizce öğretiminin, ilk ve ortaöğretim süreci içerisinde ilkokul ikinci sınıftan itibaren zorunlu hale getirilmesidir. İkinci olarak, yabancı dil öğretimini kapsayan müfredat, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programına göre düzenlenmiş; bu bağlamda geleneksel dilbilgisi öğretimi yerine hedef dilde etkileşim ve iletişim ön plana çıkarılmıştır. Ancak ülkemizde yabancı dil öğretimi konusunda radikal değişiklikler olurken, yapılan bu değişikliklerin öğrenme süreçleri üzerinde nasıl bir etki bıraktığı konusunda yapılan araştırmaların sayısı bir hayli azdır. Bir diğer ifade ile yabancı dil öğrenme sürecini etkileyecek değişkenlerin belirlenmesi, önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bakış açısı ile yabancı dil öğrenme süreci üzerinde

anlamli bir etkisi bulunan yabancı dil kaygısının incelenmesi ve yabancı dil kaygısı ile çeşitli demografik değişkenler arasındaki ilişkilerin irdelenmesi bir zorunluluk olarak düşünülmektedir.

Kaygı, yabancı dil öğrenme sürecinde karşımıza çıkan önemli bir duyuşsal durumdur. Yabancı dil öğrenimi sürecinde karşılaşılan kaygı üzerine yapılan çalışmaların sonuçları dikkate alındığında, kaygının nedenleri ve sonuçları üzerinde bir uzlaşıya ulaşılmamış olduğu görülmektedir. Bu durum dikkate alındığında, yabancı dil öğrenme sürecinde kaygı üzerine odaklanmış çalışmalara güçlü bir şekilde gereksinim vardır. Diğer yandan, yapılan çalışmalar, çoğunlukla yetişkin ve dil yeterlilikleri daha yüksek öğrenciler üzerinde yoğunlaşmış; dramatik bir şekilde, çocuklarda yabancı dil kaygısına yönelik konular, araştırmacılar arasında yeterli ölçüde dikkat çekmemiştir. Ancak, yabancı dil öğrenme sürecinde hedef dildeki yeterliliğin çocukluk aşamasında yetişkinlere oranla daha hızlı kazanılması ve bu anlamda yaşın önemli bir değişken olması, çocuklar arasında kaygının araştırılması gereken önemli bir konu olduğunu göstermektedir (Cameron, 2003; Lightbown ve diğerleri, 2006). Bu bakış açısı içerisinde, vurgulanması gereken en önemli nokta, yabancı dil öğrenen çocuklarda kaygının öğrenme sürecini nasıl etkilediği sorusunun henüz cevaplanmamış olmasıdır. Bir başka ifade ile dil öğrenmenin yetişkin ve ergenlere oranla daha kolay gerçekleştiği çocukluk döneminde (Lenneberg, 1967) karşılaşılan olası yabancı dil kaygısının zararlı etkilerini ortaya çıkarmak ve olası çözüm önerilerini sunmak için çocuklarda yabancı dil kaygısına odaklanmış çalışmalara gereksinim duyulmaktadır.

Yabancı dil kaygısı, öğrenciler açısından farklı zorluklar barındıran dil öğrenme süreci içinde karşılaşılan bir ruhsal durum, huzursuzluk ve tedirginlik türü olarak düşünülebilir (McIntyre & Gardner, 1994). Bu nedenle kaygı, yabancı dil öğrenme sürecinde olumsuz etkilere neden olan ve başarıyı düşüren bir değişken olarak ele alınabilir (Aydın, 2008). Yabancı dil kaygısının kaynaklarından birisi, öğrenme süreci boyunca performanstan daha çok, sıklıkla sı-

nav sonuçlarına bağlı bir ölçme ve değerlendirme sürecidir. Bir diğer neden ise öğretmen ve öğrencilerin sahip oldukları yorum ve yargıların, dil öğrenme performansını olumsuz bir biçimde etkileyerek kaygının tetiklenmesidir (Kitano, 2001). Öğrencilerin hedef dili ana dil, ikinci dil veya yabancı dil olarak kullananlarla kurdukları iletişim içerisinde iletişimden kaynaklanan sorunların da kaygıya neden olduğu bilinmektedir. Bu nedenlere dayalı olarak, yabancı dil kaygısının öğrenme üzerindeki etkilerinin ortaya çıkarılması ve başarı üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması, kaygı düzeyinin belirlenmesi ile doğrudan ilintilidir. Bu da, gerek kaygı ile baş etme yollarının belirlenmesini, gerekse geçerli ve güvenilir ölçme araçlarının geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Yukarıda bahsedildiği gibi, yabancı dil kaygısı, yabancı dil öğrenme sürecini etkileyen önemli faktörlerden birisidir. (Aydın, 2008). Bu durum, yabancı dil kaygısının kaynaklarına ve kaygı ile baş etmeye yönelik farkındalığın artırılması için kaygı düzeylerinin belirlenmesini gerekli kılmaktadır (Aydın & Zengin, 2008). Bu amaca bağlı olarak, araştırmacılar, çoğunlukla, Horwitz (1986) tarafından geliştirilmiş olan Yabancı Dil Sınıfı Kaygı Ölçeğini tercih etmektedirler. Ancak İngilizcenin küresel ölçekte öğretilen bir yabancı dil olduğu dikkate alındığında, kaygı düzeyini doğru bir şekilde ölçmek, her zaman olası değildir. Bunun nedeni, öğrencilerin hedef dildeki yeterlilik düzeyleri, kültürel farklılıklar, öğretme ve öğrenme bağlamlarındaki farklılıklar gibi bir takım etkenlerdir. Bu durum da, Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin sadece İngiliz dilinde değil aynı zamanda farklı diller kullanılarak da uygulanması gerektiği sonucunu doğurmaktadır. Buna bağlı olarak, Yabancı Dil Kaygı Ölçeğinin farklı dillerde düzenlenmiş sürümlerinin güvenilirlik ve geçerlilik çalışmalarının yapılması, uygulama sürecinden önce atılması gereken önemli bir adımdır. Çocuklara yönelik bir ölçme aracı geliştirilmesi ise bu bağlamda daha da önem kazanmaktadır.

Çocuklardan veri toplama süreci, potansiyel olarak zor bir alan olmakla birlikte, bu süreçle ilgili sorunların belirlenmesine yönelik alanyazın dikkate alındığında, çalışma sayılarının bir hayli az olduğu görülmektedir (Mauthner, 1997). Daha da önemli bir nokta, bilimsel çalışmalardaki örneklem gruplarının çoğunluğu yetişkin ve ergen katılımcılardan oluşurken, çocukların göz ardı edildiğidir (Scott, 2008). Ancak 90'lı yıllardan önce güvenilir olmayan veri kaynağı olarak düşünülen çocuklar, edilgen alıcılar rolünden bilgilendirilmiş katılımcılar rolüne geçiş yapmış, böylece çocuklardan veri toplama süreci de önem kazanmaya başlamıştır (Davis, 2007). Bir diğer ifade ile günümüzde çocukların zengin bir veri toplama kaynağı olarak görüldüğü biçiminde değerler dizisi oluşmaktadır (Mayaba & Wood, 2015). Bu durum, çocuklara yönelik çalışmalarda kullanılan ölçeklerin ve araştırma adımlarının dikkatli bir şekilde planlanması ve düzenlenmesi gerektiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Diğer bir ifade ile tüm araştırma süreçleri ve ölçek geliştirme etkinlikleri boyunca çocukların psikolojik, bilişsel ve sosyal gelişimlerine özel bir önem verilmesi sonucunu doğurmaktadır. Diğer yandan, çocuklardan veri toplama odaklı çalışmaların sayısı bir hayli azdır. Dahası, ilgili alanyazın, çocuklardan veri toplama bağlamında kullanılması gereken yaklaşım, yöntem, teknik ve izleklerin üzerinde durulmadığını; veri toplama süreçlerinde çocukları yetişkinlerden farklı kılan değişkenler üzerine odaklanılmadığını göstermektedir (Einarsdóttir, 2007; Punch, 2002). Bu nedenlere dayalı olarak çocuklardan veri toplama konusunda karşılaşılan zorluklar ve sorunlar belirlenmeden, çocuklar için ölçek geliştirme ve araştırma bağlamı oluşturmak olası değildir. Sonuç olarak, çocuklardan veri toplama sürecinde karşılaşılan sorunların neler olduğu ve bu sorunlara ne tür çözümler sunulabileceği konusu, karmaşık ve sorunlu olmakla birlikte araştırılma gereği duyulmamış bir konudur (Punch, 2002).

Özet olarak, çalışmanın arka planını oluşturan dört neden, şu şekilde özetlenebilir. İlk olarak, ülkemizde yabancı dil öğrenmeye verilen özel önem ve radikal değişikliklerin öğrenme süreci üze-